

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov. Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdanje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto gl. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

GLASILO

POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

Stane 4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasti

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasti i. t. d. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaste sprejema upravnništvo. Naročnino in oglaste je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Javen shod

priredi

politično društvo „Edinost“

v nedeljo, dne 1. maja t. l.

ob 4. uri pop.

v „Narodnem domu“ v Barkovljah

nastopnim dnevnim redom:

- Nagovor predsednika.
- Govor o občinskih stvareh.
- Govor o političnem položaju.
- Eventuelni predlogi in interpelacije.

Na obilno udeležbo pozivlje

predsedništvo.

Novejše vesti.

Petrograd 28. Poslanik Zjedinjenih držav je prijavil ruski vladi, da je z dnem 21. aprila nastopilo vojno stanje med Zjedinjenimi državami in Španjso.

Petrograd 28. »Novosti« javljajo da se — v slučaju, da se razvije vojna — v Rusiji prirede oddelki usmiljenih bratov, kateri se odpošljejo na bojišče v postrežbo ranjenim.

Madrid 28. Španjsko brodovje se je postavilo nekoliko milj od Manile ter čaka tam na ameriško brodovje.

Madrid 28. »Agenzia Fabra« pravi, da brzotjavke iz ameriškega vira o položaju na Kubi ne zaslužijo nikake vere, ker so v nasprotju z oficijelnimi poročili. Vzlie vsem poročilom ameriških časnikarjev niso utrdbe v Havani do sedaj izpušile nijednega strela.

Keyvest 28. Streljanje na utrdbo Matanzas je imelo namen, da prepreči dovršenje nasipov. Vzhodna baterija je jela streljati na admiralsko ladjo »New-York«, katera poslednja se je odzvala. Utrdba je izstrelila kakih 8 krogel, ki pa niso

zadele. Amerikanske ladje so ostavile zaliv in so odplule na visoko morje, da natančno določijo lego baterij. Na to so oddale 300 strelcev na utrdbo iz daljave 4 do 7000 metrov. Na pol dovršeni nasip in jedna baterija se zdijo porušeni. Jedna na pol dovršena baterija je izstrelila pet ali šest krogel malega kalibra, katerih dve sti leteli nad ladjo »New-York«. Admiralska ladja »New-York« se je povrnila potem na svoje mesto pred Havano. Tudi ladji »Puritan« in »Cincinnati« sti odpluli.

Keywest 28. Amerikanski monitor »Terror« je zajel španjsko ladjo »Guido«. Na istej je bilo mnogo živila in denarja za španjsko vojaštvo. Vrednost vsega ukup se ceni na 400.000 dolarjev.

Chikamanga 28. Iz dobrega vira javljajo, da je iz Washingtona odšel ukaz, da je 2 lahki bateriji ki se nahajata sedaj v Chikamanga, odposlati v Tampa, kar je smatrati dokazom, da se je sklenilo ukupno sodelovanje Zjedinjenih držav z ustaši na nemudnem napredovanju proti Havani.

Reka 28. Mestni svet je zopet izvolil odvetnika dr. Maylenderja županom reškimi in sicer 44 glasovi proti 7. Ko je vprašal guverner Szapary župana, če je voljan priseči zvestobo državnim zakonom in če je voljan na podlagi teh preklicati izdane odredbe, je župan izjavil odločno, da ne priseže take zvestobe. Na to je prijavil guverner zastopstvu, da tudi takrat ni veljavna izvolitev župana.

Socijalna politika.

II.

Na Dunaju, dne 24. aprila 1898.

Ker vem, da je vaš list namenjen vsem slojem našega naroda ter ima resno voljo, da donasa vsakemu nekaj, sklenil sem, dokler ne dobite boljšega poročevalca, zbirati Vam iz raznih revij kratka

jamejo graditi železnico. Nu, in sedaj se gradi železnica, jaz pa ni konja nisem še pogljal iz hleva. Neme, ki ima sedem »vlok« zemljišča, je še lakomen postranskega zaslužka. Jaz pa, dasiravno imam komaj deset oralov zemlje, sem zgubil delo radi tega, ker v nas ni več grajščeka ter hodim kakor berač za miloščino. Saj tudi jaz imam ženo in otroke, imam hlapca, dekle in nekoliko glav živine. Torej naj mi poginemo vsi radi tega, ker se Nemei hudujejo na nas? Ali je to pravica, velični gospod?

Tako je govoril Polž v jedni sapi, neprestano priklanjaje se do tal. Predstojnik ga je iz početka gledal začuden; mahoma pa je uganil, za kaj da gre tu ter se je obrnil do Frica Hamera vprašanjem:

»Zakaj, gospod, ga nisi vzela na delo?»

Frie je stopil par korakov naprej in je odvrnil ošabno gledaje tujca:

»Mar vi plačate kazen za-me, ako katerega dne ne pridejo vozniki? . . . Vi niste odgovorni za voznike, marveč samo jaz. Torej pa jemljem samo take ljudi, katerim zaupam ter vem, da me ne prekanijo.«

Predstojnik si je grizel ustnice, a je molčal. Čez nekaj časa je rekel Polžu:

»Brate ne morem ti pomagati v tem slučaju. Zato pa, kolikorkrat pridem v vašo okolico, me

poročila o socijalnih razmerah in o socijalnem gibanju ter začenjaj s tem že danes. Ne bode sicer veliko, a bolje nekaj, nego nič.

Od 1. marca t. l. je ustanovljen na glavnem ravnateljstvu Pražke ubožnice zavod, kateri bode posredoval brezplačno za delo in službe v Pragi in predmestjih, na deželi ter v sosednih deželah, posebno slovanskih, s katerimi bode v zvezi, za moške in ženske v posebnih moških in ženskih oddelkih. Osebe, katerim bode preskrbljena služba izven Prage, dobivale bodo na poti hrano v okrajnih zavodih za prehranjevanje (popotnih in domačih ubožcev). Ti zavodi delujejo že od decembra m. l. kakor delavske poizvedovalnice (Arbeiter-Auskunfts-bureaux). Od decembra izhaja tudi uradni oglašnik delavskih mest, kateri izdaja centrala okrajnih zavodov za prehranjevanje, ki je ustanovljena na deželnem odboru.

Delavski listi so o priliki otvoritve pražkega zavoda izrazili svoje pomisleke, boječi se, da se iz njega razvije zavod za preskrbovanje štrajkokazov. Drugod ni podobne bojazni; ve se, da je proti organizovanemu delavstvu brezuspešna tudi štrajkokazna delavnost javnih delavskih poizvedovalnic ter da, nasprotno, podjetniki dobivajo pot do neorganizovanih delavcev tudi brez poizvedovalnice, po inseratih, plakatih, agentih itd.

Pražka poizvedovalnica ima baje postati nekaj osrednjega delavski izkaz za vse Češko; za nje poizvedovalno delavnost se zahteva osvobojenje od poštnih, telegrafskih in telefonskih taks, znižanje voznin za delavce, poslani v druge mesta na delo, kar bi bilo na vsaki način bolje, nego pa prehranjevanje v okrajnih zavodih. Slavno trgovinsko ministerstvo je odreklo okrajnim zavodom za prehranjevanje osvobojenje od poštnine, čeprav je priznalo njih neumorno delavnost, ter se bode moralo prisiliti k temu še le po posebni resoluciji deželnega zbora.

kodeš vozil ti. Ne zaslužiš mnogo, a nekaj vendar le. Kje bivaš?

Polž je pokazal na dim, dvigajoči se za jarki ter je rekel, da tam stoji njegova hiša. Ko pa je gospod odhajal k delavcem, ki so čakali naročila, ohjel ga je Polž o slovesu za noge.

Zapazivši pa, da nima na kaj čakati, krenil je kmet proti domu. Na poti ga je srečal stari Hamer.

»A kaj?«, je rekel stari, »slabo je, da mi niste prodali posestva! Vedel sem, da ne vzdržite z nami. Sedaj bo še huje, ker se je Frie razrdil na vas.«

»Bog je močnejši od Frica«, je odvrnil kmet.

»Premislite si«, je rekel Hamer. »Dam vam petinsedemdeset rubljev za oral.«

»Še enkrat toliko ne vzamem«, je odvrnil mirno Polž.

»Slabo vam bo predlo, ker tu ne zaslužite ničesar. Vam treba ali bivati pri grajščini, ali pa imeti mnogo zemlje. Za Bugom kupite si najmanj dvajset oralov zemlje za denar, ki ga dobite od mene.«

»Jaz ne pojdem za Bug. Naj gredo drugi, ako je tam tako dobro.«

(Pride se.)

PODLISTEK.

86

PREDNJA STRAŽA.

ROMAN.

Poljski spisal Boleslav Prus. Postov. Podravski.

Polž je stopil k njemu.

»Kaj se godi tu?«, je vprašal.

»Nasip hočejo napraviti in potem most čez Belko«, je odvrnil Višnjevski.

»A kaj delate vi tu?«

»Najel nas je Frie Hamer, da vozimo pesek.«

Sedaj je zagledal Polž v tolpi oba Hamera: Frica in starega, ter je šel k njima.

»Vrta soseda sta«, je rekel trpko. »Celo v oddaljeni vasi najemata voznikov, toda mene ne pozove nobeden na delo.«

»Kadar boš prebival v vasi, pa pokličeva tudi tebe«, je odvrnil Frie ter mu obrnil hrbet.

V bližini je stal med kopači nekaj gospod, ki je izgledal kakor predstojnik. Polž se mu je približal in je jel govoriti snevši si kučmo.

»Ali je to pravica, velemožni gospod, da bi se Nemei bogatili na gradbi železnice, jaz pa še groša ne bi zaslužil, dasiravno bivam tu nadreko? V minolem letu sta bila v nas dva gospoda, ki sta mi obetala, da zaslužim lepega denarja, kadar

O Veliki noči bil je v Pragi prvi redni shod češko-slovanske narodno-socijalne stranke.

Narodno-socijalna stranka se je pripravila na shod z bojevitim proglasom, po katerem značijo dnevi shoda za stranko »samozavest, vse prešinjajoči signal k napadu na vse tlačitelje, naj nas že tlačijo socijalno in gospodarski, ali pa narodno in politično«. Dočim je njene pristaje družil do sedaj odpor proti »neverni socijaldemokratski stranki«, hoče si sedaj sestaviti pozitiven program ter se dogovoriti o nadaljnjem taktičnem postopanju in razviti češki socijalni tip!

Socijalno-narodna stranka hoče, težeča po zvezi z ostalimi Slovani, s poljskimi, ruskimi, slovanskimi, slovenskimi, hrvatskimi in srbskimi delavci, osnovati avstrijsko solidarnost »od spodaj, na mišičastih ramenih preprostega naroda, kateri se ima zbrati ves pod neporušeno trobojnico slovanskega socijalizma!«

»Naš program in edinstvo z ostalimi slovanskimi delavci pretvarja nas smrtnike v velikane, ne boječe se nikogar« itd. itd.

Ne da bi bili zavzeti proti narodno-socijalni stranki, upoštevajoči in respektujoči nje agitacijsko moč in spretnost, moramo vendar-le reči, da se nam te bombastične fraze, zakrivajoče meglenost in neodločenost programa, prav nič ne ljubijo ter nimamo pravega zaupanja v odkritosrčnost onih, pod katerih patronanco se postavlja to gibanje. O programu o priliki kaj več. Za sedaj bodi le omenjeno, da je bila stranka ustanovljena na povelje liberalne mladočeske stranke. Ako stranka ne bode dovolj socijalna, kako se naj vzdrži proti socijalni demokraciji?!

Trgovinsko ministerstvo je baš izdalo izkaz štrajkov v Avstriji 1896. l. Tega leta je bilo na Predlitovskem 294 štrajkov (1895. l. samo 205), v 1403 podjetjih, v katerih je delalo 57.039 delavcev; od teh jih je štrajkovalo 36.114 delavcev in 2372 bilo je prisiljenih ne delati. (1895. l. bilo je samo 28.026 štrajkujočih v 869 zavodih). Največ štrajkov je bilo na Niže Avstrijskem (113), na Češkem (93), na Moravskem (29) in v Galiciji (19). Nekaj nad petinko štrajkov se je zvršilo s popolnim uspehom delavcev, nad dve petinki s popolnim neuspehom, ostalo pa le delnim uspehom — rezultat v celoti slabši, nego 1895. l. Povod štrajkom je bila največkrat nezadovoljnost z mezdo in z delavno dobo. S štrajki je bilo zgubljenih 600.000 delavnih dni, zgubljeni zaslužek je znašal 700.000 gl. Poleg teh štrajkov se je zgodilo, da je bilo delavcem v masi delo odpovedano v 211 zavodih z 6347 delavci, od katerih je bilo 5445 odpuščenih. Najznamenitejši štrajk je bil letos v rudokopih v Moravski Ostravi, največ delavcev je bilo odpuščenih iz službe v zavodih v Neunkirchenu.

Na Dunaju obstoji društvo za preskrbovanje služb češkim dečkom, ki prihajajo tjakaj se učiti. Službe jim išče društvo v prvi vrsti pri čeških mojstrih. Društvo deluje s precejšnjim uspehom od marca 1896. l. in je upati, da se dobro razvije in da bode moglo izdatnejše zastopati koristi čeških rokodelcev. To svrhu bi doseglo popolnoma še-le tedaj, ako bi imelo sredstev dovolj, nadzirati odgojo in naobrazbo v rokodelstvu vseh onih, katerim je tudi dobilo mesto. No, na to se Avstriji ne misli še nikjer; še država ne skrbi za to, ki ima večja sredstva na razpolaganje. Čudno je pač to, da imamo toliko inšpektorjev za osnovne, srednje, strokovne šole, nadzornike nad tovarnami, nad gozdi in rudniki; ali vsa strokovna in moralna odgoja stotisočev obrtniške mladine je prepuščena, brez kontrole, vestnosti in solidnosti posamičnega mojstra, katerega zmožnosti, niti strokovne niti didaktične, ne preiskuje nikdo in katerega odgojno delavnost ne nadzoruje nikdo! In kar je še hujše, je to, da je pač vsakdo prepričan o tem, da se skoro v nobeni delavnici vajence ničemur dobro ne nauči, da izrabljajo do skrajnosti njegove fizične moči, da mečejo leto za letom v praktično življenje rokodelske pomočnike fizično oslabiljene, strokovno neizučene in moralno okužene, a vse to se odobruje nekako molče in vidi se vsakomur kakor čisto naravno zlo, neobhodno potrebno v interesu današnjega samostalnega rokodelstva. Nikomur ne prihaja na misel, kak bode ta, iz tako odgojenih generacij izšli »srednji obrtniški stan«, katerega treba vzdržati in ohraniti na vsaki način v interesu države, naroda itd.

Še malo ilustracijo k temu. Na Češkem je ljudij, ki češke mladice trumoma prodajajo po nem-

ških mestih mojstrom v delo, in sicer po 2—5 gl. za »kos«; ta kupčija se širi dandanes morda že za meje...

Politični pregled.

Italijani in rešenje jezikovnega prasha. Včeraj že nas je obvestil »Piccolo«, da pripravljajo italijanski poslanci v državnem zboru na Dunaju izjavo, s katero hote označiti svoje stališče ozirom na najaktuvelneje vseh sedanjih vprašanj avstrijskih: na jezikovno vprašanje. Vedoči, da so si vse take izjave italijanskih poslancev slične kakor jajce jajcu, t. j. da hočejo vzlic vsem avstrijskim temeljnim zakonom opravičiti italijansko nadvladje v Primorski, smo bili že pripravljeni na to, da bode tudi ta najnovejša izjava izgled nejasnosti, netočnosti in nesoglasja. Ali gospoda so nas presenetili vendar: podali so veliko več, nego smo pričakovali. Osupnjeni gledamo na to izjavo. Sedaj ne vemo, ali naj bi se čudili einizmu, s katerim pošiljajo take stvari v svet; ali naj bi se čudili predrznosti, ki jih osrčuje, da zase in jedino le zase zahtevajo nekako izjemno stanje; ali naj bi se čudili najvsnosti laški, ki se nadeja, da je sploh še kaka krščena duša na svetu, ki bi mogla smatrati resnimi take izjave.

Čujte torej! Italijanski klub izjavlja: »Poslanci tržaški, zopet povdarjajoči pravico deželnega zbora tržaškega glede na jezikovno vprašanje, slonečo na podlagi mestnega statuta — pravico, ki je bila že tolikrat kršena po ministerijalnih naredbah, zoper katero kršenje protestujejo vnovič —; trdeči nepremično, da v Trstu zunaj uradov in v istih mora biti jedino le italijanski jezik in da tega neoporečnega stanja pravice in dejstev ne more premeniti nikako nedopustno utikanje parlamentarno — zoper kakoršno bi morali kakor nezakonito protestovati v vsakem slučaju — izjavljajo vendar, z ozirom na odnose Italijanov v drugih sesterskih pokrajinah, v katerih pravice Italijanov niso zadostno zavarovane po deželni zakonodaji in bi mogle iste najti boljšega varstva v novih zakonodajnih odredbah: da hočejo pritrditi imenovanju jezikovnega odseka, pridržujé si svobodo postopanja in glasovanja, ozirom na predloge, ki se bodo stavili temu odseku«.

Dolga in zvita klobasa, ni res?! No, nje jedro je to-le: V Trstu ne sme imeti nikake besede osrednji parlament zato, ker imajo tu Italijani vso moč v rokah; drugod pa, kjer Italijani nimajo take moči, naj isti osrednji parlament varuje pravice Italijanov! To se pravi drugače: državni zakoni naj veljajo povsodi, samo tam ne, kjer so gospodarji Italijani! Italijani, in jedino oni naj bi stali izven zakona, le oni naj bi bili država v državi! Ne, ne, laška gospoda, tempi passati! Za take privilegije in srednjeveške nazore so minuli časi v Avstriji za vedno! A vsi činitelji v Avstriji so dobili zopet pouk, da naše italijanske politikone bode možno dovesti do spoštovanja zakonov le se — silo in vso brezobzirnostjo eksekutivne oblasti.

Državni zbor. Pred včerajšnjo javno sejo zbornice poslancev je bila tajna seja, ki je trajala 2 uri in pol in v kateri je zbornica sklenila z večino glasov, da je v javni seji prečitati one 4 interpelacije, ki obsejajo konfiscirane članke.

V javni seji je prvi govoril krščanski socijalist pri ne Lichtenstein o jezikovnem vprašanju in je mož povedal toliko, da bi privoščil sicer rad življenje tudi ovc, ali volka bi tudi rad nasitil. On ne želi hudega nenemškemu narodu, jim privoščá življenje, ali zahteva zajedno, da se nemški jezik mora proglasiti državnim jezikom. Toda tekom njegovega govora je plemenitega princea menda tiščala zavest bolj in bolj, da volk ne bode drugače sit, nego tako, da dobi svojo žrtev, v sled česar je — zaključujé svoj govor — zavihtel oster meč iz Schönererjevega arzenala: proglasil je nemško Gemeinbürgerschaft in zagrozil je, da Nemei bodo vedeli, kaj jim je storiti!

In nekdajemu konservativcu in členu desnice je čestitala vsa obstrukcija in stiskal mu je roko jeden — Wolf!! To je menda dovolj kazni tudi za brzdeznajnost.

Seja se je pretrgala in se razprava nadaljuje danes.

K položaju. Do izvolitve jezikovnega odseka pride morda vendar-le. Na desni so menda vse stranke pripravljene sodelovati v tem odseku,

ali nekaj kaže, da tudi nemške stranke pridejo menda — po omahovanju sem in tja — do zaključka, da bi bilo vendar malec nevarno zanje, ako bi si naložile odij brutalne nespravljenosti s tem, da bi kar na kratko odklonile vsaki poskus sodelovanja za rešenje jezikovnega vprašanja. To bi se utegnile britko maščevati nad Nemei. Tako zatraja zopet danes dunajski poročevalec »Slov. Naroda«, da mu je od najavtoritativnejše strani došlo pojasnilo, da je izjava grofa Thura zadnji poziv na pozitivno delo! Ako ostane brezuspešen tudi ta opomin, pokažejo da se takoj posledice temu!

Taka svarila in taki pomisleki utegnejo nagniti Nemece, da se potuhnejo in da odpošljejo svoje zastopnike v jezikovni odsek. Do poskusa pride torej morda, ali isti se ne posreči — o tem smo prepričani — dokler nam bodo Nemei — in sicer vsi od jednega krila do drugega — razobešali Geslerjev klobuk nemškega državnega jezika. A nade ni, da bi Nemei odstopili od svoje pretiranosti, ako je celo krščanskim socijalistom mišljenje zastrupljeno tako, da se je pri ne Lichtenstein včeraj povspel do piramidalne trditve, da pride čas, ko si bodo Slovani sami želeli nemškega drž. jezika.

V parlamentarni komisiji desnice je govoril tudi posl. dr. Ferjančič in je pojasnil žalostne razmere na Primorskem, Koroškem in Štajerskem.

Vojna med Španjsko in Zjedinjenimi državami.

To jedno je gotovo že sedaj: Amerikani so že jeli prilivati vode v svoje vino. Hitro so izsajali Amerikani svoje sanje, v katerih so že videli kakih 100.000 mož na otoku Kuba in popoln poraz Španjske ter so že slavili velika zmagovalstva v svojih — zlatih gradovih gori v oblakih. Od vsega onega, kar so Amerikani bahato napovedovali že za prve dni vojne, se ni spolnilo še ničesar, ako ne upoštevamo par neznatnih in neodločnih uspehov brodolova. Amerikani so zajeli Španjeem par ladij, Španjei pa so poravnali račun s tem, da so zajeli par američanskih trgovskih ladij. Klasične so danes brzovjavke iz Keywesta in Madrida o streljanju iz utrdbe in na utrdbe v Havani, glavnem mestu otoka Kube. Amerikani javljajo, da so utrdbe streljale na američanske ladje, da pa niso nič zadele, iz Madrida pa javljajo, da rečene utrdbe niso oddale nijednega strela. Amerikani trde, da so streljali na rečene utrdbe in da so provzročili Španjeem veliko zgube, a v isti sapi priznavajo, da se jim le »zdi«, da so porušeni nasipi in jedna baterija. Američanski častniki smatrajo zgube Španjeev za velike, toda priznavajo, da teh zgub — ne poznajo. In tako slikajo dalje ta fantastična poročila bitke, katerih menda — ni bilo. Ves dosedanjí razvoj te vojne, ali prav za prav le priprav za to vojno, kaže, da bode trajala jako dolgo in da bodo Zjedinjene države morda še le čez par mesecev v stanju zapričeti z onimi velikimi akeijami, katere so nam obljubavali že za te prve dni.

Pa tudi za Evropo menda ne bode — vsaj za najbližnjo bodočnost ne — onih hudih posledic, katerih se je bilo bati sosebno glede draženja žita. Francoski vladni krogi sodijo jako pomirljivo. Prefekt generalnega sveta departementa Bouche-du-Rhône je bil zahteval nujno — v strahu pred pretečo draginjo — naj Francija odpravi carino na žito, a predsednik ministerstva, Meline, mu je odgovoril, da je umevno, da se v hipu napovedbe vojne poskočile cene žitu, sedaj pa da se je — po podanih izjavah obeh vojujočih sil glede varstva blaga pod nevtrarno zastavo — položaj močno spremenil. Francija da ima zadostne zaloge žita in letina obeta dobra doma in v Afriki. Zato bi odprava carine na žito koristila le inozemskim spekulantom.

Nesrečni spor med Srbi in Bolgari radi Makedonije ne more priti do miru. Žalostno je, da se ta bratomorni prepir neprestano tira pred sodni stol visoke porte v Carigradu. Vemo, da je Makedonija turški vilajet, ali tužno je vendar to, da dedni sovražnik slovanstva in krščanstva nastopa kakor sodnik v narodnih in cerkvenih vprašanjih balkanskih Slovanov. Bolgari reklamujejo Makedonijo za-se, Srbi za-se; Bolgari tožijo na visoki porti Srbe, Srbi Bolgare; Bolgari ne privoščajo Srbom ničesar, Srbi ne Bolgarom, a Makedonija ostaja ob tem — turški vilajet, a to ne le v državnopravnem pogledu, ampak tudi po svojih gospodarskih in kulturnih odnosjih. Dva se tepeta, tretji se smeje.

Iz Carigrada javljajo, da je tamošnji diplomatski agent bolgarski, Markov, včeraj zopet grabil svojimi prsti po tej rani. Izročil je velikemu vezirju noto, ki se bavi načinom, kako naj se razvrsti bogoslužje v Kumanovu v Makedoniji. Velika cerkev naj se prepusti Bulgarom, mala Srbom. Nota pa protestuje proti temu, da bi se vrstile maše v bolgarskem in srbskem jeziku, obdolžuje valija Gazi-pašo pristranosti na korist Srbom ter opozarja na nevarnosti, ki bi mogle nastati iz take pristranosti, kakoršna mora porušiti zaupanje Bolgarov do visoke porte.

Bog ve, kaj si je mislil turški veliki vezir o teh večnih tožbah in protestih Slovanov proti Slovanom?!

Domače vesti.

Kaj je z verifikacijo izvolitve Nabergo-jeve?! — Predno se je pričela verifikacija zadnjih volitev v sinočni seji mestnega sveta tržaškega, je stavil svetovalec Ivan Goriup prašanje, je-li komisija za verifikacijo izvolitve svetovalec Nabergoja po tolikem času že izvršila svojo nalogo? Župan je odgovoril, da poižve ter da sporoči o tem v prihodnji seji.

O zadnji veselici pevskega društva „Zarja“ in tamburaškega zbor iz Rojana v Barkovljah nam pišejo: To vreme, to presneto vreme! Da ni bilo v nedeljo povsem nepotrebnega dežja, bi bila veselica pevskega društva »Zarja« in tamburaškega zbor iz Rojana ena najlepših veselie na vrtu. Saj se je še tako nabralo toliko ljudi, da niso mogli stati na pokritem prostoru, določenem za veselico. Veselica je imela pričeti ob 5 uri, pričela pa je še le po 6 uri. Taka netočnost napravlja jako slab utis na točnega človeka.

Tudi na drugih naših veseliceah imajo to navado, da je treba dolgo čakati na pričetek, kar napravlja včasih človeka nervoznega.

Mesto da bi bilo vse pripravljeno, začenjajo še le uglasovati instrumente, ali iskati pevece, ali so se zgubile glaske i. t. d. Občinstvo pa mora čakati in čakati! V prihodnje naj bi ne bilo več takih nedostatkov.

Naposled se je dvignilo zagrinjalo, in na odru je stal nov, v prvo nastopajoči tamburaški zbor zbor pod vodstvom gosp. H. Vogriča. Nikdar ne bi bili pričakovali od še tako mladega zborata tega užitka. Tamburaši so izvršili svojo ulogo povsem točno, in tako dobro, kakor da so stari, izkušeni igralci. Na takem vspehu treba že izreči gosp. Vogriču vso res zasluženost čast. Le nekaj pa se mi ni zdelo prav; da je bilo namreč med sedmimi skladbami nič manje nego pet Vogričevih. Nočem reči s tem, da niso lepe in melodične in da bi bili proti njim, ali vendar bi se dalo uvrstiti tudi par skladb drugih skladateljev, ker varijacija je vendar priljubljena. Tudi »triangle« se mi ni zdel tu pa tam na pravem mestu; to je: rabil se je prepogostoma. Dvospev »Za vasjo« spremljevanjem tamburaškega zbor izvedla sta g. Katalan in g. A. Piščane prav krasno. Ravno tako so izveli gg. in g.čne tamburašice Farkašev podpouri »Na Savskem bregu« ter želi pohvalo.

Vogričeva glasbena slika »Večerni glasovi« je pol ure trajajoča skladba, sestavljena v 14 oddelkih. Vsa ta skladba ima sliko narave, je lepa, dobro komponirana in prikupljiva. Marsikateremu sedanjemu meščanu je obudila zlate spomine iz minolih dni, ko je bival v priljubljeni naravi domače vasi.

Najlepša sta oddelka »Ave Marija« in »Iz gozda se čuje Milotinka«, za dvospev spremljevanjem tamburanja. Jako priljubljeni oddelki so »Poziv na ples«, »Ples mladine« in »Podoknica vaških mladenčev«. Prikladno je sestavljen mešani pevski zbor, spojeni z raznimi točkami skladbe, kateri je — skrit — lepo izvajal svoje ulogo in dajal poslušalecu utis petja v daljavi. V tej skladbi so oddelki preveč vezani. Trebalo bi nekoliko presledkov oziroma prehodov med posamičnimi točkami.

In tudi to moramo izreči naravnost, da se vsa ta skladba malo preveč lovi za vnanjimi efekti. Ublažiti bi jo trebalo nekoliko v tem smislu. Sicer pa vse priznanje gosp. Vogriču.

Da izvrši gospod Kragelj samospev v Aljaševi »Občutki« tako precizno in občutljivo, vedeli smo že prej, kajti dvojno ima na razpolago: krasen glas in dobro šolo.

Mešani zbor »Zarje« je izvršil častno vse točke, na čast svojemu požrtvovalnemu in neutrudnemu pevovodju, gospodu Ražemu, ki si je prav ta dan stekel veliko priznanja se svojo novo skladbo »Himna Zarje«. To himno spremljajo krasni in močni akordi, posebno je občudovati lepe spremenjajoče prehode, ki so spojeni v lepi zvezi vse skladbe, kakor tudi ves moto. Posebno vspodbujajoče in krepko doni akord: »Naš je Rojan, da, naš!«

O tej novi skladbi Ražmovi je bil le jeden glas hvale.

Igro »Uskok« so uprizorili prav dobro g.čna Piščančeva, ter gg. Bremie, Petrič, Ražem in Vogrič. Saj so vsi poznani igralci. Nekaterim pa bi bilo svetovati vendar, da se svoje uloge boljše nauče na pamet, da ne bode toliko slišati šepetale. Ta veselica se ponovi prihodnjo nedeljo z malimi spremembami na programu. Ker bode istega dne v Barkovljah tudi shod »Edinosti«, smo uverjeni že sedaj o veliki udeležbi.

Izlet pevskega društva „Skala“ v Šturje-Ajdovščino. Pevsko društvo »Skala« v Križu pri Trstu, Štursko oziroma Ajdovsko pevsko društvo in Ajdovsko-šturski tamburaški zbor prirede v nedeljo dne 15. maja veliko slavnost s koncertom v prostorih Ajdovsko-šturskega tamburaškega zbor. Na koncertu nastopiti obe omenjeni pevski društvi in tamburaški zbor.

Za ta koncert se že sedaj vrše obilne priprave ter se vezbajo vsa društva prav pridno.

Ker bode ta slavnost jako lepa, nadejajo se društva obilne udeležbe. Posebno se nadejajo, da jih počasti v prijazni Ajdovščini-Šturjah obilo zunanjih gostov. Kriški narodnjaki ne bi smeli manjkati.

Udje pevskega društva »Skala«, kakor tudi križanski in drugi izletniki, se odpeljejo iz Križa ob 8. uri zjutraj in sicer preko Nabrežine, Komna itd. Cena vožnji bode primerno nizka.

Kdor išče — najde! — Pišejo nam. Neštevilnokrat že smo dokazali, da naši Lahi ševnajo vedno in povsod in zabavljajo proti Slovincem. Sličen dogodek mi je zabeležiti tudi danes.

Nimam sicer nade, da bi se Lahi poboljšali po naših tožbah, ampak le opozariti hočem naše slavne oblasti, ki so preobzirne do onih, ki znajo imponirati!!

Sinoči smo se sešli dvajsetorica od nas v krčmi gosp. Repa (ul. Molin grande), da se malo pozabavamo, kakor delajo tako svoji mej svojimi.

Že tam je zabavljaj neki pijani prostak, ki je imel ščave na indeksu.

Toda, ker je bil pijan, ni se mu dogodilo ničesar, da-si bi bil zaslužil pošteno lekejo.

Iz rečene gostilne je šla družbica šestih mož lepo sama domov. Ko je dospela v bližino glasoviti »Volti di Chiozza«, je rekel eden naših: »Kje je pa gosp. Š.?« na kar se je oglasil neki Lahon z »m... per Š.!!!« Naši so protestovali proti takemu prostaštvu ter so zahtevali pojasnila o vzroku takemu žaljenju.

Toda laški gosposki capin ni prosil oproščenja, ampak jel je groziti z rokami!!!

Nabralo se je precej veliko število radovednežev, večinoma Lahov, toda bilo je tudi Slovencev toliko, da bi jih Lahi ne bili prebavili! Naši so zahtevali, naj tam stoječi stražar sprovede vse na policijo, ali stražar ni hotel storiti tega. Da ni prišlo do hujšega, moramo zahvaliti nekim našim inteligentnim gospodom, ki so bili navzoči.

Lahonom se je videlo, da bi radi vdarili, ali pazijo naj, da se ne opečejo! Vi, gosp. urednik, ali kdo drugi za Vas, ste izjavili, da mi ne pojdemo več po kostanj v žerjavico — za družih; toda, ako bode treba iti za-se, pa bodemo že znali storiti svojo dolžnost.

Mi želimo biti mirni in zato ne bodemo ščevali, toda žaliti se ne pustimo.

In na vse zadnje tudi najmirnejši človek ne more ostati miren, ako noče tega njega nemirni sosed!

Ponočnjak.

Iz tržaške okolice nam pišejo: Sobotna številka »Edinosti« je prinesla oglas iz vzhodne tržaške okolice, s katerim se vabijo tržaški Slovani v gostilno konsumnega društva pri sv. Ani na isterski cesti. Veseli nas, da so se tudi tam začeli gibati naši ljudje; veseli nas, da tako složno delujejo tamošnji domačini z brati, ki so prišli od drugod; veseli nas, da ima sedaj tržaška okolica tudi

na tej strani dobro postojanko, ki bode, to upamo, v odločilnih trenutkih zanesljiva skala proti pogubosnim, vedno sovražnim valovom.

Preden se je ustanovilo imenovano društvo, trebalo je gotovo mnogo truda in požrtvovalnosti, zato pa gre tem več čast ustanoviteljem. Kedor pozna težave in zapreke, ki stoje na poti tacemu podjetju, ta se bode gotovo veselil z nami ter zaklical našim vrlim sv. Ančonom: »Le krepko naprej in na veselo videnje o prvi priliki!«

Tržačan.

Do slovenskega razumnštva, sosebno do gospodov župnikov in županov, se obračamo še enkrat z nujno prošnjo, naj delujejo med našim ljudstvom v zmislu poziva drž. poslanca Spinčiča, da se dopslje istemu čim možno več gradiva v dokaz osrednji vladi, kaka praksa velja v resnici političnim oblastim na Primorskem glede rabe jezika v reševanju slovenskih in hrvatskih ulog. Škušnja nas je že izučila, da splošnimi trditvami — in še tako notoriškimi — ne opravimo ničesar. Proti našim trditvam postavljajo oblasti svoje, nasprotne trditve, in zaključek je vsikdar tak, da imajo one prav in ne mi! A ko smo prišli do tega spoznanja, da ne dosežemo ničesar po dosedanji poti, pa treba kreniti na drugo pot, treba priti do živega s posamičnimi konkretnimi slučaji na podlagi avtentičnih podatkov! To pot hoče nastopiti državni poslanec V. Spinčič. Ali na tem ga moramo podpirati vsi in mu iti na roko s tem, da ga oborožimo potrebnimi, zanesljivimi podatki!! Gospodom rodoljubom širom vse Primorske polagamo še enkrat na srce prošnjo g. posl. Spinčiča: da mu blagovoli priobčiti — označivši dan, mesec, leto ter številke — vseh onih dopisov političnih oblasti, namreč e. kr. okr. glavarstev, e. kr. eksponiranih političnih oblasti ter e. kr. namestništva, ki so pisani italijanski ali nemški na hrvatske ali slovenske uloge in to od leta dni sem, izrečno od 31. marca 1897. do 31. marca 1898.

Dobro bode, ako mu priobčite zajedno, kateri jezik rabijo politične oblasti, kadar ne rešujejo ulog, ampak kadar pišejo poznano hrvaškim oziroma slovenskim uradom ali osebam, ter vse ono, kar bi bilo vredno opaziti glede rabe jezika od strani političnih oblasti.

Domoljubi, prijatelji! Vstrezite tej prošnji čim prej, nemudoma, ter dopsljite svoja dotična pisma na naslov g. Vekoslava Spinčiča, Dunaj, parlament!

Pripomniti pa moramo posebno, da je te podatke doposlati g. posl. Spinčiču vsaj prve dni prihodnjega tedna, ako se hoče, da jih isti porabi, predno se odloži parlament.

Strah pred zasledovanjem. — Dne 25. t. m. po noči je bil gostilničar Andrej Sosič z Opčin okraden za 45 gl. — Pri njem je prenočeval isto noč neki Evaristo V., mešetar in natak iz Ajela. Seveda se je Sosičev sum obrnil proti slednjemu in je Sosič to prijavil žandarmeriji. Ko je doznal Evaristo, da ga išče žandarmerija in policija, predstavil se je včeraj sam na policijski direkciji. Odločno je tajil, da bi bil on okradel Sosiča. Pri sebi je imel le par novičev. Ker ni imel seboj potrebnih listov, ga je policija zaprla.

Izpred sodišča. Včeraj se je vršila razprava proti 19-letnemu Josipu Ardela in njega materi, 48-letni Mariji Ardela, zatoženima, da sta izpustila na svobodo steklega psa, ki je dne 7. januarja ogrizel 27 oseb.

Obtožena sta izpovedala, da jima je neki Ed. Morpurgo podaril psa par dni prej. Takrat da je bil pes še zdrav. Koj potem, ko sta zapazila, da je žival obolela, sta obvestila konjedere o tem. Med tem je njima pes zbežal ter nista ona kriva tolikih nesreč.

Izpovedanja večine prič niso dokazale ničesar.

Deček Marij Vaniček in še nekatere druge priče pa so izjavile, da pes ni bil lastnina sina in matere Ardela, marveč, da sta ga dobila ona dva v varstvo od Morpurga in da je oskrboval slednji psa celó z hrano. Psu je bilo poznati, da je stekel že takrat, ko ga je imel doma Morpurgo ter da je ta streljal nanj samokresom, a ga ni zadel.

Na ta izpovedanja je predlagal drž. pravdnik, naj se razprava odloži radi novih poizvedeb in ker

je mogoče, da sta ista izpovedala krivo proti kaki odškodnini, naj se obtožena odvedeta v zapor.

Sodišče je pritrdilo temu predlogu.

Polietijske vesti. 30letni dninar Bergoč Josip iz Postojne je bil aretiran danes v jutro ob 5 uri v lastnem stanovanju v ulici Torricelli v svrhu iznana; aretiral ga je pol. agent Titz.

Sinoči ob 8. uri je bil aretiran v ulici Rossetti 24letni Friderik P. radi razgrajanja. Njegov 25letni brat Marij, ki se je utikal v poslovanje redarjev, je bil tudi aretiran v njegovem stanovanju. 19letni Merin Alojzij je bil aretiran v Barkovljah radi postopanja. Aretiran je bil včeraj 23letni težak Ivan G. iz Rocola, ker se je, prišedši pijan domov, sprl s svojimi ter pograbil nož in z istim pretil nevarno.

Koledar:

Danes v petek 29. aprila: Peter, m.; Antonija, dev. m. Jutri v soboto 30. " : Katarina Sijen.; Marijan m.

Solčni: Izhod ob 4. uri 35 min. Lunin: Izhod ob 11. uri 9 min. Zahod " 7. " 21 " Zahod " 1. " 43 "

Ta je 18. teden. Danes je 118. dan tega leta, imamo toraj še 247 dni. — Danes ob 3. urah 10 minut zjutraj je bil prvi krajec.

Različne vesti.

Čudež. Rimski časopisi, in med njimi tudi vatikanski službeni list, so pisali te dni o tem-le čudnem dogodku. V benediktinski cerkvi v Rojatu se nahaja starodavna kamenita klop, na kateri je nekdanji svetnik in na kateri je poznati odtis njegove glave. Čudno je to, da se ta klop začneja potiti katerikoli, in to je znamenje, da bode isto leto dobra letina in da ne bode vojne. Ta izredni slučaj da se je pripetil tudi dne 24. marca t. l.

Kako Madžari, potomci Hunov, postajajo plemiči? Glasilo ljudske stranke, »Alkotmány«, ve povedati, da Madžar postaja plemič tako-le, žid završava svoje, za 50 nvč. kupljeno ime z črko y, ali pa da mu liberalna vlada preskrbela plemstvo. Tako je n. pr. rodbina Deutsch dobila drugi priimek »Hatvani« in sedaj se piše »Deutsch-Hatvani«. V kratkem odpade prvi priimek Deutsch in ostane potem sam Hatvani, kar znači: pravi madžarski magnat.

Zadnje vesti.

Madrid 24. V Meksiki živeči Španjci so ponudili vladi, da pošljejo na Kubo vsa potrebna živila. Načelniki duhovniških redov na Filipinih so izjavili, da so pripravljeni žrtvovati za obrambo Španjske vse do zadnjega talarja, vse, kar imajo v cerkvenih zakladih, zadnje zrno riža, ki ga imajo v svojih zalogah.

Madrid 29. Oficijelno poročilo generala Blanco pravi, da je sovražna eskadra vedno v isti poziciji. Jedna sovražnih ladij je običala. Druge tri sovražne ladje se trudijo, da jo spravijo zopet v plov. Dobrovoljci stražijo obal. Brzojavka listu »Imparcial« javlja, da so ustaši napadli Apanisja, toda španjsko vojaštvo jih je odbilo.

London 29. Iz New-Yorka javljajo, da se vsaki dan oglašajo do 2000 novinec.

Ljubljana 29. Danes je volil I. razred, na katerega so stavili Nemci največje svoje nade. V tem razredu je vpisanih 571 volilcev. Od teh se je udeležilo volitve 445. Slovenski kandidati so dobili od 284 do 352 glasov, nemški od 65—180. Ob 10. uri predpoludne je bilo že vse pri kraju. Agitacija je bila velika, Nemci so napeli vse svoje sile. Tem večje je veselje v slovenskih krogih.

Praga 29. »Narodni Listy« pišejo, da je desnica protivna temu, da bi se jezikovni odsek proglasil permanentnim. Čehi in Poljaki se zlagajo v tem, da Nemcem ni smeti dovoliti nadvladja. Mladčehi ne dovolijo, da bi se niti za las skreile neredbe grofa Badenija.

Dunaj 29. (Zbornica poslancev.) Posl. Oku-nievski in tovariši so stavili predlog, tičeči se urejenja jezikovnega vprašanja v Galiciji. Ta predlog pride v razpravo z drugimi predlogi o jezikovnem

vprašanju. Minister za trgovino je izjavil v odgovoru na dotično interpelacijo, da je pripravljen potegniti se za zboljšanje stanja poštnih služabnikov na deželi. Na predlog načelnika proračunskega odseka, dra Začka, je sklenila zbornica, takoj zaprijeti razpravo o cesarskih naredbah o podeljevanju podpor iz državnih sredstev in dovoljenju drugih kreditov povodom elementarnih nezdod, kakor tudi več nujnih predlogov in peticij v tej stvari. Zbornica je sklenila potem brez debate, da se tej cesarski naredbi podeli ustavno odobrenje in je vsprejela resolucijo, sklenjeno včeraj v proračunskem odseku za nadaljnja poizvedovanja v oškodovanih krajih. Slednjič je zbornica sklenila resolucijo, pozivljajočo vlado, naj na podlagi poizvedovanj najizdatneje podpira prebivalce v Klappau in Pfaffendorf. Na to se je nadaljevala razprava o jezikovnem vprašanju. Govorila sta Nemea Funke in Schönerer ob popolni brezbriznosti zbornice. Zanjima je govoril posl. Steinwender. Vsi so zatrdili, da obstrukcija ne neha, dokler ne bodo odpravljene jezikovne neredbe.

Trgovinske vesti.

Budimpešta. Pšenica za sept. 10'86—10'88. Pšenica za spomlad 1898. — do —. Oves za spomlad — do —. Rž za spomlad — do —. Koruza za maj-juni 1898. 6'28 do 6'30.

Pšenica: ponudbe dobre, povpraševanja boljše — Prodaja 25.000 meterskih stotov. Vreme: lepo.

Havre. Kava Santos good, average za april — za avgust 37'25 frankov za 50 kgr.

Hamburg. Santos good average za mesec maj 30'— za juli 30'50 za september 31'— za december 31'50

Dunajska borza 28. aprila 1898.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	102'—	102'—
" " v srebru	101'75	101'75
Avstrijska renta v zlatu	121'15	121'40
" " v kronah	101'60	101'60
Kreditne akeije	353'25	354'25
London 10 Lsr	120'65	120'65
Napoleoni	9'55	9'55
20 mark	11'78	11'75
100 ital. lir	44'47	44'55

Viljelmov čaj

od Frana Wilhelm-a lekarnarja v Fünfkirchen
(Spodnje Avstrijsko)
dobiva se v vseh lekarnah. Paket stane 1 gld.

Vabilo

VI. redni občni zbor

„Tržaške posojilnice in hranilnice“,

vkupljene zadruge z omejenim poroštvom,
kateri bode

v nedeljo, 8. maja 1898. t. l. ob 9. uri predpol.

v novih prostorih posojilnice,

ulica S. Francesco 2 (Slovanska Čitalnica).

DNEVNI RED:

1. Letno poročilo in potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Poročilo o gospodarstvu z rezervnim zakladom.
4. Razni predlogi.
5. Volitev načelnikstva.
6. Volitev nadzorništva.

Na obilno udeležbo vabi

Načelnikstvo.

TRST, 26. aprila 1898.

Tržaškim Slovanom,

ki kanijo vzletavati v pomladnem času v svobodno naravo in

Istranom,

ki zahajajo v Trst, ali pa se odondot vlačajo, domov, naznanja se, da je **obrtniško in konsumno društvo pri sv. Ani** na istrski cesti blizu mestne klavnice otvorilo svojo **društveno krčmo**, kjer se vsakemu obiskovalcu izvrstno pestreže s pijačo in jedajo. Ker je to za nas nova pridobitev na tržaškem vzroku, upamo, da nas naši ne bodo prezirali, ampak, da nam bodo privajali gostov, česar gotovo pričakujemo, verujoči v geslo: „Svoji k svojim!“

C. Klemt.

Tovarna za zatvornice (Jalousien)

Brannau na Bavarskem.

Priporočila svoja 6-kratno odlikovana novovrstna lesena zastirala (Rouleaux), zatvornice in oboknice na valjček. — Cenik gratis.
Agentje za privatne odjemalce se iščejo.

Cukerin štv. 9 in 20

v porcijskih tablicah, poseduje tako veliko sladkobo, da se lahko osladi za

➡ **1 novčič 6 skledic kave.** ⬅

Ponujajo se tudi manj vredne tablice a vpraša naj se jedino le tablice Cukerin - Heyden.

Dobiva se v vseh prodajalnicah z mešanim blagom.

Zaloge oddaja: J. Weiss, Dunaj, VI. Eszterhazygasse 12.

TISKARNA GUTENBERG

filijalka ces. kralj. univerzitetne tiskarne „STYRIA“

Sackstrasse 13 GRADEC Sackstrasse 13

Tovarna za obrtne in Conto - knjige.

(Sistem „Patent Workmann Chicago“)

➡ **Raztrirni zavod in knjigoveznica.** ⬅

Priporočila se za prijazne naročbe s zatrdilom primernih cen in točne postrežbe.

IZDELOVALNICA VSEH TISKOVIN,

časnikov, rokotvorov v vsakem obsežu, brošur, plakatov, cenikov, računov, memorandumov, okrožnic, papirja za liste in zavitkov z napisom, naslovnih listkov, jedlinih list, vabil itd. — Bogata zaloga glavnih-, Conto-Corrent-knjig, Saldi-Conti, Fakture, Debitoren, Creditoren, Cassa-knjig, Strazza, Memorials, Journalov, Prima-note, odpravnih, menjicnih, čas-zapadnih in knjig za kopiranje, vseh pomožnih knjig, raztrirnega (črtanega) papirja, svilenega papirja za kopiranje, listkov iz kavčka za kopiranje, skledic za kopiranje itd.

Za naročbe in nadaljnja pojasnila obrniti se je do glavnega zastopnika:

ARNOLDO COEN v TRSTU, v ulici delle Acque štv. 5.